Schriftelijke vragen

ex artikel 40 van het Reglement van Orde gemeenteraad Twenterand, gericht aan het college of de burgemeester.

Fractie: CDA en mede namens de fracties PVV en SGP

Onderwerp: Vragen n.a.v. motie vreemd Soweco

Datum: 15 juli 2019

Beantwoording: schriftelijk

In het raadsdebat van 25 juni jl. zijn er vragen gesteld door de raad, maar de wethouder heeft niet op alle vragen een antwoord gegeven. Ook zijn wij van mening dat de raad onvoldoende is meegenomen en geïnformeerd over de ontwikkelingen die tot een ingrijpende beslissing zal leiden voor Soweco en Soweco NV.

Daarom, mede namens de partij SGP en PVV de navolgende vragen:

Intro:
De 6 deelnemende gemeenten in de GR SOWECO hebben besloten om de GR SOWECO per 2021 op te heffen. Zoals in lijn met de ingezette koers vanaf 2016. Vervolgens is ingegaan op het vraagstuk hoe om te gaan met het aandeelhouderschap.

Iroko heeft hiervoor een aantal scenario's onderzocht. Dit onderzoek leidt vervolgens tot een keuze van de individuele gemeenten om een nieuwe invulling te geven aan de uitvoering van de sociale werkvoorziening (eventueel in combinatie met de Participatiewet en andere domeinen).

Het concept uitgangspunt van de gemeente Twenterand is om de taken over te hevelen naar de gemeente (uitgezonderd beschut). Dit zal betekenen dat er concrete plannen worden gemaakt voor de uitvoering van de Wsw geïntegreerd in de dienstverlening voor de Participatiewet en andere domeinen.

Het is niet zo dat de gemeente Twenterand ontevreden is over de huidige uitvoering. De 6 gemeenten zijn echter zeer verschillend in hoe men naar de uitvoering van de Wsw kijkt en houden daarmee elkaar al jarenlang in de greep zonder echt concrete stappen te zetten. Deze samenwerking is niet langer toekomstbestendig en gaat ten koste van de zorg voor de doelgroep. Terwijl juist de manier waarop de mensen die werkzaam zijn in de SW voortdurend vernieuwde interactie vraagt met de omgeving (inclusieve arbeidsmarkt) en daarmee de opdracht vanuit het rijk zoveel mogelijk mensen regulier te laten werken.

We zitten nu op een keerpunt en de gemeente Twenterand wil deze benutten. Dit mede om de zorg voor de doelgroep en om meer te kunnen bereiken (opdracht vanuit het rijk). We zijn er ons van bewust dat het SW dossier complex is voor wat betreft inhoud de politiek gevoeligheid, het organisatievermogen en de financiële en juridische aspecten.

Alle betrokken partijen worden geïnformeerd om zo hun rol te kunnen uitvoeren. Zo is de Raad van de gemeente Twenterand op 2 april 2019 vertrouwelijk geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom SOWECO.

Vraag:
Er zijn afspraken gemaakt tot 2021 met Soweco NV, waarom vaart de gemeente nu een andere koers?

Antwoord:
Het onderzoek naar het aandeelhouderschap vloeit voort uit reeds gemaakte afspraken. De gemeenten hebben aangegeven geen aandeelhouder te willen worden. Momenteel wordt onderzocht hoe hiermee om te gaan. Daarnaast wordt er invulling gegeven aan de gemaakte afspraken met SOWECO NV.

Vraag:
Het onderzoek wat nu gedaan wordt is 1 voorkeursscenario waarbij de RvC en de OR respectievelijk pas veel later en niet betrokken is. Wat is hiervan de reden?

Antwoord:
De RvC en de OR zijn betrokken bij het proces. Sterker nog op advies en aandringen van de RvC is het onderzoek eerst nog vertrouwelijk behandeld.

Vraag:
Wordt in dit onderzoek ook een vergelijking gemaakt met de afspraken die gemaakt zijn voor Soweco NV?

Antwoord:
Ja.

Vraag:
Heeft dit voorkeursscenario nog consequenties voor de detacheringsovereenkomst die er ligt met Larcom?

Antwoord:
Dit wordt nog nader onderzocht.

Vraag:
Als blijkt dat er enorme financiële en juridische consequenties voor de gemeente Twenterand zijn, is het dan denkbaar dat dit voorkeursscenario vanuit het DB van tafel gaat en dat er gekeken wordt naar alternatieven?

Antwoord:
Bij het onderzoek worden de financiële en juridische consequenties in kaart gebracht. Naast andere uitgangspunten die in concept gereed zijn vormen zij samen het afwegingskader. De gemeente Twenterand is niet als enige vertegenwoordigd in het DB. Het DB zit sterk op 1 lijn.

Vraag:
In het voorkeursscenario wat nu onderzocht wordt de gemeente Almelo enig aandeelhouder en gaan alleen nog de wettelijke taken uitgevoerd worden. Hoe gaat u de doelgroepen die nu hun weg vinden via Soweco (de WSW'ers, maar ook de bredere groep van de Participatiewet, onderbrengen?

Antwoord:
De nadere uitwerking van het scenario volgt eind 2019.

Vraag:
Wat zou Almelo als regiegemeente beter kunnen dan Soweco en worden wij als gemeente dan als het ware overgeleverd aan Almelo. Almelo is een artikel 12 gemeente, zij zullen andere keuzes (moeten) maken dan Twenterand.

Antwoord:
In het voorkeursscenario biedt de gemeente Almelo zich aan als regiegemeente. Het is echter aan de gemeente zelf om hier gebruik van te maken. Andere scenario's zoals het uitvoeren in eigen beheer (lees gemeente Twenterand) worden ook meegenomen.

Vraag:
Als de gemeente Twenterand deze mensen zelf moet gaan onderbrengen, hoe gaan we dit dan doen?

Antwoord:
De nadere uitwerking van het scenario volgt eind 2019.

Vraag:
Hebben wij wel de expertise en professionaliteit hiervoor in huis? Hebben we ook de contacten en netwerken die Soweco en Soweco NV hebben.

Antwoord:
Continu wordt aangegeven dat er zoveel als mogelijk gebruik wordt gemaakt van de bestaande kennis en expertise.

Vraag:
Is het bijvoorbeeld mogelijk om te participeren met anderen gemeenten zoals bijvoorbeeld Tubbergen of Wierden?

Antwoord:
Ja.

Vraag:
Waarom willen de gemeenten geen aandeelhouder worden van de eventuele doorontwikkeling Maatschappelijke onderneming Soweco. (van de gemeenten Rijssen Holten en Helledoorn was het duidelijk, maar van Almelo, Wierden, Tubbergen en Twenterand niet. Vanwaar die koerswijziging?)

Antwoord:
De MO richt zich ook op commerciële activiteiten. Dit betekent een risico voor de gemeenten. Door de komst van de Participatiewet is er geen instroom meer in de SW. Daarnaast hebben de gemeenten allemaal een eigen visie op de manier waarop de sociale werkvoorziening uitgevoerd moet worden (zie ook intro).

Vraag:
Wat zijn dan de argumenten om te stoppen met Soweco c.q. het niet verder doorontwikkelen van de maatschappelijke onderneming Soweco?

Antwoord:
Het DB doet op dit moment onderzoek naar een uitvoeringsmodel. Dit model wordt onderzocht omdat:
Door een wetswijziging geen nieuwe mensen met een SW-indicatie meer instromen en het aantal mensen met een SW-indicatie de komende jaren dus fors zal dalen. Bovendien is de rijkssubsidie per medewerker verminderd.
Hierdoor de afbouw van de Sociale Werkvoorziening in de toekomst onvermijdelijk is.
De gemeenten mede daarom willen kijken naar een ander uitvoeringsmodel, dat toekomstbestendig, flexibel en betaalbaar is en blijft.
Alle zes gemeenten hebben aangegeven zelf meer regie te willen hebben op de inzet van hun eigen inwoners met een arbeidsbeperking. Anders gezegd: ze willen binnen de eigen gemeente een integrale aanpak en geïntegreerde dienstverlening rondom de uitvoering van de participatiewet.
De gemeenten op dit moment al het grootste deel van eigen inwoners, die onder de participatiewet vallen, zelf bemiddelen naar een baan bij lokale en regionale werkgevers en daarbij ook de begeleiding bieden
De gemeenten hierdoor zelf ook goede contacten onderhouden met het lokale en regionale bedrijfsleven.
En men streeft naar een nog éénduidiger werkgeversbenadering voor alle doelgroepen binnen de participatiewet. Zodat werkgevers zo min mogelijk worden geconfronteerd met verschillende instanties.
De gemeenten nog sterker willen inzetten op een lokale/regionale inclusieve arbeidsmarkt, waarbij SW-medewerkers zoveel mogelijk meedoen in het normale bedrijfsleven.
De gemeenten, mede op basis van ervaringen elders, ervan overtuigd zijn dat de talenten en capaciteiten van de mensen met een arbeidsbeperking beter tot hun recht komen in een andere uitvoeringsomgeving.
De gemeenten graag minder ingewikkelde en tijdrovende besluitvormingsprocessen willen hebben en meer efficiency willen creëren.

Voor welk model uiteindelijk ook wordt gekozen, de zorg en begeleiding van de mensen met een SW-indicatie, die nu bij Soweco werken, staat bij het Dagelijks Bestuur van Soweco en de colleges van de

deelnemende gemeenten voorop. De SW-medewerkers van Soweco houden de zekerheid van een baan, arbeidsvoorwaarden en goede begeleiding en zorg.

Vraag:
Is er al een (voorgenomen) besluit genomen over het aandeelhouderschap? In de rapportage staat van wel, in de beantwoording van de vragen van de PvdA GroenLinks wordt gezegd dit niet het geval is.

Antwoord:
Er is nog geen besluit genomen over het aandeelhouderschap van de MO, maar wel een besluit om een onderzoek te doen naar het voorkeursscenario waarbij de gemeenten geen aandeelhouder van de MO meer zijn.